

МОМИНА КРЕПОСТ АД**ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ЧЕТВЪРТО ТРИМЕСЕЧИЕ 2018 година**

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ПРИХОДИ	29
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА	29
5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	30
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	31
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	31
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	31
9. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ И ПРИХОДИ	32
10. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	32
11. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	32
12. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	33
13. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	35
14. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	35
15. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	35
16. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ	36
17. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	37
18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	38
19. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	38
20. ПАСИВИ ПО ОТСТРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	39
21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	40
22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ	42
23. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	43
24. БАНКОВИ ЗАЕМИ	43
25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	43
26. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	44
27. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	45
28. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	46
29. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	51
30. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	56
31. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ	56
32. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	56

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Момина крепост АД е търговско дружество, регистрирано в България и със седалище и адрес на управление гр. В. Търново, ул. "Магистрална" 23. Съдебната регистрация на Дружеството е от 30.08.1991 г., решение N 3426/ 1991 г. на Великотърновски окръжен съд като едноличното акционерно дружество "Момина крепост".

Преобразуването на "Момина крепост" ЕАД в акционерно дружество "Момина крепост" АД е вписано по ф.д. № 3426/91 с решение на ВтОС от 25.04.1997 г. като резултат от раздържавяването на предприятието при масовата приватизация.

1.1. Собственост и управление

Момина крепост АД (Дружеството) е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа. С решение № 20080808154521 от 08.08.2008 г. е вписано в Търговския регистър увеличение на капитала от 282 х. лв. на 1 691 х. лв., чрез издаване на нови 1 409 х. броя безналични поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 (един) лев всяка една. Увеличението на капитала е извършено със собствени средства (бонус акции).

Към 31.12.2018 г. разпределението на акционерния капитал на Дружеството е както следва:

	%
Софарма АД	93.56
Други юридически лица	0.01
Физически лица	6.43

Момина крепост АД има едностепенна система на управление.

Ръководството на Дружеството в лицето на Съвета на директорите се състои от трима членове както следва:

Борис Борисов	Член
Емануил Цветков	Член
Стоян Гаров	Председател

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Емануил Цветков.

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите по отношение на осъществяване на процеса на финансовото отчитане. Членовете на одитния комитет изпълняват функции на лица натоварени с общо управление.

Членове на одитния комитет са:

Цветелина Станимирова – председател;

Михаела Толина – член;

Савина Михайлова – член.

Към 31.12.2018 г. списъчният състав на персонала в Дружеството е 74 работници и служители (към 31.12.2017 г.: 100).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство и търговия на пластмасови медицински изделия за еднократна употреба;
- производство и търговия на пластмасови изделия за бита и промишлеността.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Момина крепост АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

През текущата година Дружеството е възприело всички нови и променени МСФО, които са свързани с дейността му и са в сила за отчетния период, започващ на 1 януари 2017 г. Прилагането им не е довело до значителни промени в счетоводните политики на Дружеството.

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет следните стандарти са издадени от СМСС и приети от ЕС, но все още не са влезли в сила:

МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕС). Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи.

Стандарта определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и на оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти).

Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата.

Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”. Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапа, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкрystalизирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапи са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент. Обезценката на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход се определя и измерва като се прилага същата методология както при финансовите активи по амортизирана стойност. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените чрез новия стандарт оказват влияние върху счетоводната политика на дружеството, но не се очаква да окажат съществен ефект върху стойностите и квасификацията на активите, операциите и резултатите на дружеството по отношение на неговите финансови активи и пасиви.

МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕС). Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11 и свързаните с тях тълкувания. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им.

Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на сделката – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната (индивидуалната)

продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Направени са пояснения а) за идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги; б) за идентифициране дали дружеството е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги и в) при трансфера на лицензии.

Въвеждането на този стандарт може да доведе до следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените в новия стандарт не биха оказали влияние върху стойностите и класификацията на активите и пасивите, операциите и резултатите от дейността му по отношение на неговите приходи от дейността и/или вземанията му, доколкото не се очаква промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиента от оказваните от дружеството услуги или отчитането на продажбите на стоки;

МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – приет от ЕС). Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17.

а) Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно балансово третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществената промяна в отчетната практика. За краткосрочни или на много ниска цена лизинги се допуска изключение и запазване на досегашната практика;

б) При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, един по-подробен анализ на условията на договорите следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях (лизингодателите) да настъпят основания за прекласификация на определени лизингови сделки. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията. Ръководството на дружеството обмисля влиянието, което този стандарт би могло да окаже върху финансовите отчети на дружеството.

Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори – Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори – прието от ЕС на 3 ноември 2017 (в сила за

годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 или при първоначално приложение на МСФО 9 Финансови инструменти);

Изменение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – Изясняване на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – прието от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).

Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията на МСФО 12 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017, а измененията на МСФО 1 и МСС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).

Изменение на МСФО 2 “Плащане на базата на акции” – Класифициране и измерване на сделки на базата на акции (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);

Изменение на МСС 40 Инвестиционни имоти – Прехвърляне на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);

Нови стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

МСФО 17 “Застрахователни договори” (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021);

Изменение на МСФО 9 “Финансови инструменти” – Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019);

Изменения на МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019);

Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019);

КРМСФО 22 “Сделки в чуждестранна валута и авансови плащания” (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);

КРМСФО 23 „Несигурност при третирането на данъка върху доходите“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019);

Изменение на МСС 19 “Доходи на Наети Лица” – Изменение, съкращаване или уреждане на плана (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019).

Дружеството очаква приемането на тези стандарти и изменения в съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане.

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на база на историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, които са оценени по преоценена стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

2.2. Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на база принципа -предположение за действащо предприятие.

Принципът-предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети. Съгласно принципа-предположение за действащо предприятие, предприятието обикновено се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби. Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на предприятието да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса.

При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, ръководството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до, дванадесетте месеца от края на отчетния период.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на Дружеството е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни от тези, по които първоначално са били признати, се третират в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като текущи приходи и разходи към "други доходи/(загуби) от дейността", нетно.

2.5. Приходи

Приходите в Дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

Получени лихви по разплащателни сметки се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) към "други доходи/(загуби) от дейността", нетно.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

2.6. Разходи

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаването на отчетни обекти за активи или пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО и концептуалната рамка към тях.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, лихви по финансов лизинг.

2.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по:

- преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за земи, сгради и машини и оборудване;
- по себестойност намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за останалите дълготрайни материални активи (стопански инвентар, транспортни средства и други).

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от Дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, сградите и машините и оборудването е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка, а за стопански инвентар, транспортни средства и други – модела на себестойността – цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, сградите и машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Такава цялостна преоценка е извършена с помощта на независим лицензиран оценител към 31.12.2016 г.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

• сгради –	30-80 г.
• машини, съоръжения и оборудване –	2-25 г.
• транспортни средства –	4-17 г.
• стопански инвентар –	7-11 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се прегледват в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв и се представя в други компоненти в отчета за всеобхватния доход, освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода). Частта от “преоценъчния резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към “неразпределена печалба”.

2.8. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В Дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 3 - 7 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

2.9. Инвестиции на разположение и за продажба

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите във финансови активи на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващо оценяване

Притежаваните от Дружеството инвестиции, са акции в дружества (неконтролиращо участие) и са оценени и представени по себестойност, тъй като не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени, а предположенията за прилагането на алтернативни оценъчни методи са свързани с високи несигурности, за да се достигне до достатъчно надеждно определяне на справедливата им стойност.

Притежаваните инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) към статия финансови разходи.

При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на датата на търгуване на сделката, т.е. датата, на която Дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

2.10. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали в готов вид – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;
- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормален капацитет.

При нормални условия на производство и реализация, нормалният производствен капацитет се определя от достигнатото средно производство за пет години назад, като се взема предвид загубата на капацитет в резултат на планирана поддръжка, освен ако не се наблюдават събития и факти през текущата година, които да налагат преразглеждането на така определения капацитет, за да се осигури неговото адекватно адаптиране спрямо наблюдаваните тенденции на развитие на бизнеса на Дружеството.

Избраната от Дружеството база за разпределението на преките производствени разходи по продукти е плановата себестойност на произведената продукция на база на конкретни коефициенти за различните разходи по вид, формирани на базата на плановата работна ставка на ниво артикул.

При недостигане на нормалния производствен капацитет, сумата на постоянните общопроизводствени разходи, която се включва в преките производствени разходи е равна на относителния дял на действително постигнатия капацитет. Разликата до общата сума на отчетените постоянни общопроизводствени разходи се признава като текущ разход и се отнася директно за сметка на финансовия резултат.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.11. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи за дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

2.12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чиито оригинален матуритет е до 3 месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на Дружеството за съответния период (месец).

2.13. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.14. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за доходите като финансови приходи или разходи през периода на амортизацията или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен ако и за частта от тях, за която Дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от датата на финансовия отчет.

2.15. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към Дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за доходите като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите на Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползаното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Съгласно Устава на Дружеството при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на 1 % от нетната печалба на Дружеството.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Основно задължение на Дружеството в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за

бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване.

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство, са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им - в отчета за всеобхватния доход като:

а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, Дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на

матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, Дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.17. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня от публични институции (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.18. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в Търговския регистър акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, Дружеството е длъжно да формира и резерв "**фонд Резервен**", като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);

- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Премийният резерв е формиран от разликата между номиналната и емисионната цена на акция при увеличение на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка. Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на Дружеството само след прехвърлянето му към компонента "неразпределената печалба".

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към натрупани печалби, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Допълнителните резерви са формираны от разпределение на печалби от предходни периоди по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденди, както и за увеличение на основния капитал и за покриване на загуби.

2.19. Финансови инструменти

2.19.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: "кредити и вземания" и "финансови активи на разположение и за продажба". Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно Дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на "датата на търгуване" - датата, на която то е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на Дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху

актива на друго дружество (лице). Ако Дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на Дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по “кредитите и вземанията” се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към „финансови приходи”.

На датата на всеки отчет за финансово състояние Дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията.

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на Дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач.

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват по цена на придобиване, тъй като са инвестиции в капитала на дружества от затворен тип, които не се котират на борсови пазари, поради което е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки и/или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи.

Притежаваните инвестиции във финансови активи на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на финансовия отчет дали са настъпили събития и обстоятелства, които

показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.19.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

2.20. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2018 г. е 10% (2017 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда към края на всеки отчетен период и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (Република България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на Дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (Република България) и то тогава и само тогава, когато Дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху дохода.

Към 31.12.2018 г. отсрочените данъци върху печалбата на Дружеството са оценени при ставка, валидна за 2018 г., която е в размер на 10% (31.12.2017 г.: 10%).

2.21. Нетна печалба/(загуба) на акция

Нетна печалба/(загуба) на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, допълнителна емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

2.22. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на Дружеството.

Оперативните сегменти на Дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти

и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на Дружеството включват бизнес областите по отделни основни видове производство, а именно - производство на медицински изделия и производство на брасови изделия.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва като основен измерител брутния марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотнесими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) приходите - от продажби на продукция; б) разходите - за основни суровини и материали, за амортизации, и за възнаграждения на персонал; в) активите - материални запаси и търговски вземания; и г) пасивите – търговски задължения и задължения към персонала. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява задълженията по привлечени финансови средства и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на Дружеството, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „Общи на ниво предприятие”. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута, привлечени заеми, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от Дружеството за изготвяне на публичните отчети по закон.

2.23. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

2.23.1. Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки финансов отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като загуба от обезценка.

След 180 дни закъснение се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво

просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него(тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100%.

2.23.2. Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година Дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, за които е преценено, че съществува голяма вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, същите се обезценяват до нетна реализируема стойност.

2.23.3. Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор.

2.23.4. Преоценка на имоти, машини и оборудване

Към 31.12.2016 г. е извършен цялостен преглед за настъпилите ценови промени в справедлива стойност на дълготрайните материални активи на Дружеството, както и на тяхното физическо и техническо състояние, начина на експлоатация и остатъчен полезен живот. Съответно, направена е преоценка, тъй като към тази дата завършва приетият по политика петгодишен период за тяхната преоценка. Прегледът и преоценката са изпълнени с професионалното съдействие на независими лицензирани оценители.

Лицензираните оценители са изработили и тест на чувствителност на предложените от тях оценки на справедлива стойност, определени при различните оценъчни методи, съобразно разумно възможните промени на основните допускания, и коментар на получените девиации.

Ръководството е направило подробен анализ на докладите на лицензираните оценители, вкл. тестовете за чувствителност.

Дружеството е приело да не преоценява следните групи активи: а) напълно амортизирани активи, придобити до 31.12.2001 г., доколкото при тях евентуалните допълнителни разходи за амортизация вече се компенсират от повишените разходи за поддръжка; б) компютри и стандартна компютърна техника, офис оборудване и стопански инвентар – доколкото при тях се наблюдава обичайна тенденция за значителни намаления на текущите им пазарни цени за кратки срокове спрямо очаквания срок за тяхната вътрешна експлоатация от Дружеството; в) активи, придобити през 2016 г. – доколкото цената на придобиване за тези активи е близка до справедливата им стойност; и г) активи от всички групи (с изключение на имоти), при които анализите на ефектите от оценката показват, че те не са резултат на настъпили ценови и пазарни промени през периода в стойностите на тези активи, а произтичат от различията в допусканията за полезния живот.

2.24. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Дружеството се оценяват и представят/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а) на повтаряща се (ежегодна) база – определени търговски и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг; а други б) на неповтаряща се (периодична) база – нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва трите допустими подхода - *разходния, пазарния и приходния подход, като най-често използваните оценъчни техники са метод на пазарните аналози и метод на амортизируема възстановителна стойност.*

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котиран (некоригиран) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котиран цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на Дружеството се прави от отговорното лице общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и се предлага

за одобрение пред изпълнителния директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това изрично се консултира с външни оценители. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки три-пет години.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на независимите одитори на Дружеството.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност на Дружеството групира съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

3. ПРИХОДИ

	2018	2017
	BGN '000	BGN '000
Вътрешен пазар	2 111	2 540
Износ	-	1 044
	2 111	4 136

Продажби по продукти – вътрешен пазар

	2018	2017
	BGN '000	BGN '000
Бласови изделия	786	885
Спринцовки	504	627
Хирургически облекла	428	506
Системи, сонди, катетри	264	351
Игли	89	121
Уринаторни торби	40	50
	2 111	2 540

Продажби по продукти – износ

	2018	2017
	BGN '000	BGN '000
Спринцовки	-	7
Уринаторни торби	-	-
Бласови изделия	-	-
Системи, сонди, катетри	-	-
Игли	-	-
	-	7

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	2018	2017
	BGN '000	BGN '000
Приходи от продажба на материали	4	1
<i>Отчетна стойност на продадени материали</i>	(-)	(1)
Печалба от продажба на материали	4	-
Приходи от продажба на стоки	189	100
<i>Отчетна стойност на продадените стоки</i>	(123)	(80)
Печалба от продажба на стоки	66	20
Приходи от продажба на ДМА	-	-
<i>Отчетна стойност на продадени ДМА</i>	-	-
Печалба от продажба на ДМА	-	-
Нетни (загуби)/ печалби от курсови разлики по търговски вземания и задължения и текущи разплащателни сметки	-	-
Приходи от услуги	24	60
Финансиране за електроенергия	-	31
Други приходи	54	20
	148	142

Финансиране за електроенергия представлява получена помощ за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници и се отнася за ценови период обхващащ 2017 година, за които Дружеството е кандидатствало по Наредбата за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници.

Приходите от услуги включват:

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Наеми	27	37
Транспортни	12	13
Други	15	10
	54	60

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Основни суровини и материали	693	1 990
Електроенергия	222	262
Горива и смазочни материали	82	83
Спомагателни материали	15	17
Вода	13	14
Резервни части и технически материали	5	7
Други	9	13
	1 039	1 386

Разходите за основни материали включват:

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Полипропилен, полиетилен, полистирол, полиамид, PVC, добавка за ПЕНН, вкл. млян и прегранулиран материал	295	443
Нетъкан текстил	118	155
Игли	84	95
Детайли и компоненти за системи, сонди, катетри, клампи и др.	63	65
Опаковъчни материали	48	60
Фолио	31	33
Хартии	25	32
Други	29	107
	693	990

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Абонаментно поддържане	147	104
Такси за услуги	43	82
Местни данъци и такси	42	42
Граждански договори	25	20
Застраховки	17	18
Консултации, обучения и одит услуги	43	17
Поддръжка на сгради и оборудване	18	14
Ремонт на автомобили	5	7
Съобщения и комуникации	7	6
Куриерски услуги	3	4
Медицинско обслужване	2	2
	352	316

Начислените разходи за годината за одит по закон и други свързани с одита услуги са в размер на 13 х. лв. (2016 г.: 17 х. лв.).

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Текущи възнаграждения	708	757
Вноски по социалното осигуряване	129	138
Начислени суми за неизползван платен отпуск	-	23
Начислени суми за задължения към персонала при пенсиониране	-	16
Социални разходи	-	5
	837	939

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Командировки	8	36
Начислена обезценка на материални запаси	-	25
Брак на материали и готова продукция	-	15
Представителни мероприятия	3	6
Алтернативни данъци	-	1
Други	13	4
	24	87

9. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ И ПРИХОДИ

Към 31.12.2018 г. Дружеството има отчетени разходи за лихви по заеми в размер на 44 х.лв., към 31.12.2017 год. – 10 х.лв., (31.12.2016г.: 14 х.лв.) и финансови приходи /дивиденсти/, в размер на 2 х.лв.(31.12.2016г.: 1 х.лв.).

10. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Отчет за всеобхватния доход		
Данъчна печалба / (загуба) за годината	14	(154)
Преоценъчен резерв	-	(1)
Данъчна печалба / (загуба) за годината	14	(155)
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината – 10% (2016 г.: 10%)	-	(15)
Отсрочен данък върху печалбата от: <i>възникване и обратно проявление на временни разлики</i>	-	20
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	-	5

Равнение на данъчния разход на данък върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Счетоводна печалба / (загуба) за годината	14	(207)
Данък / (Икономия от данък) върху печалбата - 10% (2016 г.: 10%)	4	(21)
Непризнати разходи за данъчни цели	8	26
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	-	18

11. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Преоценка на имоти, машини и оборудване		
<i>Печалби възникнали през годината</i>	-	-
<i>Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи</i>	-	11
<i>Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход</i>	-	-
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	-	11

12. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Отчетна стойност						
1 януари 2017	3066	1978	215	33	350	5642
Придобити	-	-	-	-	-	-
Трансфер	36	32	-	2	-	70
Отписани	-	-	-	-	-	(1)
Ефект от преоценки	-	-	-	-	-	-
31 декември 2017	3102	2009	215	35	350	5711
Придобити	-	-	-	-	-	-
Трансфер	26	38	46	-	-	110
Отписани	-	-	-	-	-	-
31 декември 2018	3 128	2047	261	35	350	5821
Натрупана амортизация						
1 януари 2017	452	1701	163	29	-	2345
Начислена амортизация за годината	21	71	17	1	-	110
Ефект от преоценки	-	-	-	-	-	-
Отписани	-	(4)	-	-	-	(4)
31 декември 2017	473	1768	180	30	-	2451
Начислена амортизация за годината	31	13	9	1	-	134
Отписани	-	-	-	-	-	(4)
31 декември 2018	504	1777	189	31	-	2501
Балансова стойност						
31 декември 2017	2650	308	52	6	350	3366
Балансова стойност						
31 декември 2018	2624	270	72	4	350	3 320

Към 31.12.2018 г. дълготрайните материални активи на Дружеството включват земи на стойност 1030 лв., 31.12.2017 г. - 1 030 х. лв., (31.12.2016 г: 1 030 х. лв.) и сгради с балансова стойност 2018 год. - 1594 х.лв., 2017 год.1 598 х. лв. (31.12.2016 г: 1 584 х. лв.).

Към 31.12.2018 год. има учреден залог на ДМА – сград и земи на балансова стойност 2624 х.лв. като обезпечение по банкови заеми, 31.12.2017г. няма учредени залози на дълготрайни материални активи. Към 31.12.2016г. са учредени залози на дълготрайни материални активи на стойност 1 552 хил.лв. като обезпечение по банкови заеми.

Периодична преоценка по справедлива стойност

Към 31.12.2016 г. е извършена преоценка на имотите, машините и оборудването със съдействието на независими лицензирани оценители с цел определяне на справедливата стойност на активите, в съответствие с изискванията на МСФО13 „Справедлива стойност“ и МСС16 „Имоти, машини и съоръжения“.

Ефектите от извършената преоценка са отчетени както следва:

	<i>Земи</i>	<i>Сгради</i>	<i>Машини, съоръжения и оборудване</i>	<i>Други</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Преоценка до справедлива стойност	-	28	60	-	88
Общо	-	28	60	-	88

(а) Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на земи в регулация, находящи се в гр. Велико Търново, при които срокът за осъществяване на сделката е до 12 месеца, са преценени като входящи данни, използвани при техниката за оценяване, от ниво 2.

Оценките по справедлива стойност на останалите имоти, машини, съоръжения и оборудване са категоризирани йерархично като справедливи стойности на ниво 3.

Направената преоценка на имотите, машините и оборудването е на неповтаряема (периодична, на пет години) база и се дължи на прилагането на модела на преоценената стойност по МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“.

(б) Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на отделните групи от състава на имоти, машини и оборудване за 2017 г., както и използваните входящи данни:

Ниво 3

Групи активи	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни и количествени параметри
Сгради	<p><i>а. Разходен подход</i></p> <p>Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна на актива - метод на амортизирана възстановителна стойност - на база съчетано прилагане на следните техники: 1) Формиране на амортизирана възстановителна стойност на база индексирани историческа стойност на актива; 2) Формиране на амортизирана възстановителна стойност на база текущи разходи за създаване или подмяна.</p>	<p>* Инфлационен индекс на цените в зависимост от периода между момента на въвеждане на актива в експлоатация и текущия момент на оценка *Индекс на цените в сектор Строителство на база данни от НСИ</p> <p>* Индекс на пазарните цени на производствено - складови и обслужващи обекти *Теглово съотношение между използваните техники индивидуално за всеки актив, съобразно преценката за надеждност на използваните сравнителни данни и спецификата на актива</p> <p>* Коригирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози</p>
Машини, съоръжения, оборудване и други активи	<p><i>а. Разходен подход</i></p> <p>Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна на актива - метод на амортизирана възстановителна стойност Оценъчна техника: Формиране на амортизирана възстановителна стойност на база индексирани историческа стойност на актива или коригирана сравнителна стойност на база пазарни аналози</p>	<p>*Инфлационен индекс по данни на Евростат в зависимост от периода между момента на въвеждане на актива в експлоатация и текущия момент на оценка</p> <p>*Коригирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози на съответния тип машини и съоръжения.</p>

13. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Патенти и лицензии BGN '000	Програмни продукти BGN '000	Общо BGN '000
Отчетна стойност			
1 януари 2017	29	18	47
Придобити	-	-	-
31 декември 2017	29	18	47
Придобити	-	-	-
31 декември 2018	<u>29</u>	<u>18</u>	<u>47</u>
Балансова стойност 31 декември 2016	-	-	-
Балансова стойност 31 декември 2017	-	8	8
Балансова стойност 31 декември 2018		8	8

14. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Инвестициите на разположение и за продажба представляват 0.28 % от капитала на ОЗОФ “Доверие” АД и са на стойност 15 х. лв. (2017 г.: 15 х. лв.)

15. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
Материали	662	420
Готова продукция	420	434
Незавършено производство и полуфабрикати	318	92
Стоки	163	32
	<u>1563</u>	<u>978</u>

Материалите по видове са както следва:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Основни материали	644	395
Резервни части	4	8
Спомагателни материали	5	6
Други	9	11
	<u>662</u>	<u>420</u>

Основните материали по видове са както следва:

31.12.2018	31.12.2017
------------	------------

	BGN '000	BGN '000
Полипропилен, полиетилен, полистирол, полиамид, PVC, добавка за ПЕНН, вкл. млян и прегранулиран материал	262	159
Игли	267	118
Детайли за системи, катетри, сонди, клампи, спекулуми	25	17
Фолио	13	14
Нетъкан текстил	38	36
Опаковъчни материали	9	11
Други	48	40
	662	395

Наличната *продукция* към 31 декември представлява:

	31.12.2018	31.12.2017
	BGN '000	BGN '000
Бласови изделия	154	155
Спринцовки	117	123
Системи, сонди, катетри	83	93
Игли	17	13
Уринаторни торби	5	4
Хирургически облекла	44	46
	420	434

Незавършеното производство към 31 декември включва:

	31.12.2018	31.12.2017
	BGN '000	BGN '000
Спринцовки	205	44
Бласови изделия	65	29
Системи, сонди, катетри	21	13
Хирургически облекла	15	3
Уринаторни торби	12	3
	318	92

16. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ

	31.12.2018	31.12.2017
	BGN '000	BGN '000
Вземания от клиенти	350	341
Обезценка на несъбираеми вземания	-	(34)
	350	307
Предоставени аванси на доставчици	1381	565
	1731	872

Обичайно Дружеството договаря с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби от 60 до 180 дни. Дружеството е определило период от 180 дни общо, за който не начислява лихви на

клиентите. Забава след този срок е приета от Дружеството като индикатор за обезценка. Ръководството преценява събираемостта като анализира експозицията на клиента, възможностите за погасяване и взема решение относно начисляването на обезценка.

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
от 1 до 30 дни	136	82
от 31 до 90 дни	133	122
от 91 до 180 дни	81	88
	<u>292</u>	<u>292</u>

Възрастовата структура на просрочените търговски вземания е както следва:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
от 180 до 360 дни	67	49
над 360 дни	-	-
Обезценка	-	(34)
	<u>67</u>	<u>15</u>

Движение на коректива за обезценка

	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Салдо в началото на годината	20	20
Отчетени обезценки	14	14
Отписана обезценка	-	-
Възстановени обезценки	-	-
Салдо в края годината	<u>34</u>	<u>34</u>

17. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Съдебни и присъдени вземания	19	19
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(11)	(11)
	<u>8</u>	<u>8</u>
Предплатени разходи	40	40
Вземане по финансиране за електроенергия	-	54
Данъци за възстановяване	3	64
Други	38	29
	<u>81</u>	<u>195</u>

Предплатените разходи включват:

31.12.2018	31.12.2017
-------------------	-------------------

	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Контролни одити	31	32
Застраховки	6	5
Абонаменти	1	1
Други	2	2
	<u>40</u>	<u>40</u>

18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<i>31.12.2018</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2017</i> <i>BGN '000</i>
Парични средства в разплащателни сметки	14	238
Парични средства в каса	-	1
	<u>14</u>	<u>239</u>

Паричните средства в каса са в лева. Паричните средства в разплащателни сметки са в лева и евро.

Средните лихвени равнища по разплащателните сметки на Дружеството са 0.1 % за сметки в лева на годишна база.

19. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен акционерен капитал и премиен резерв

Към 31.12.2018 г. регистрираният акционерен капитал на Момина крепост АД възлиза на 1 691 х. лв. (31.12.2017 г.: 1 691 х. лв.), разпределен в 1 691 184 броя напълно платени обикновени акции с номинална стойност от 1 лев.

Акциите са обикновени, поименни, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял.

Резервите на Дружеството са обобщено представени в таблицата по-долу:

	<i>31.12.2018</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2017</i> <i>BGN'000</i>
Премиен резерв	10	10
Законови резерви	188	188
Преоценъчен резерв - имоти, машини и оборудване	1 457	1 457
Допълнителни резерви	928	762
Резерв от актюерски преоценки	-	5
Неразпределена печалба	551	910
	<u>3134</u>	<u>3 332</u>

Премийният резерв в размер на 10 х. лв. представлява разликата между номиналната и емисионната цена на акция при увеличението на акционерния капитал на Дружеството през 1998 г.

Законовите резерви в размер на 188 х. лв. са формирани от разпределение на печалбата и включват изцяло сумите за фонд "Резервен".

Преоценъчният резерв - за имоти, машини и оборудване в размер на 1 457 х. лв. (31.12.2016 г.: 1 457 х. лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на

имотите и машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на съответните редовни преоценки.

Преоценъчен резерв

	31.12.2018	31.12.2017
	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари	<u>1 457</u>	<u>1 145</u>
Ефект от преоценка на имоти, машини и оборудване	-	-
Салдо на 31 декември	<u>1 457</u>	<u>1 457</u>

Допълнителните резерви в размер на 928 х. лв. (31.12.2016 г.: 762 х. лв.) са формирани от разпределение на печалби от предходни периоди по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденди, както и за увеличение на основния капитал и за покриване на загуби.

Неразпределена печалба

	31.12.2018	31.12.2017
	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари	<u>910</u>	<u>910</u>
Разпределена печалба	(166)	(166)
Нетна печалба(загуба) за годината	(193)	(207)
Салдо на 31 декември	<u>551</u>	<u>537</u>

Нетна печалба на акция

	2018	2018
Средно претеглен брой акции	1 691 184	1 691 184
Печалба/(загуба) за годината (BGN'000)	14	(207)
Нетна печалба/ (загуба) на акция (BGN)	<u>(0.12)</u>	<u>0.10</u>

20. ПАСИВИ ПО ОТСТРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>	<i>временна разлика</i>	<i>Данък</i>
	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2016
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	2 279	(228)	2 296	(230)
в т.ч. преоценъчен резерв	1 546	(155)	1 651	(165)

Общо пасиви по отсрочени данъци	2 279	(228)	2 296	(230)
Начисления по задължения към персонал	134	13	113	12
Обезценка на материални запаси	46	5	33	3
Обезценка на вземания	44	4	31	3
Общо активи по отсрочени данъци	224	22	177	18
Нетно салдо на отсрочени данъци върху печалбата (пасиви)	2 055	(206)	2 119	(212)

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2017</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Признати в собствения капитал</i>	<i>Салдо на 31 декември 2017</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(230)	2	-	(228)
Обезценка на вземания	3	1	-	4
Начисления по задължения към персонал	12	-	1	13
Обезценка на материални запаси	3	2	-	5
Общо	(212)	5	1	(206)

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2016</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Признати в собствения капитал</i>	<i>Салдо на 31 декември 2016</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(223)	2	(9)	(230)
Обезценка на вземания	12	(9)	-	3
Начисления по задължения към персонал	10	2	-	12
Обезценка на материални запаси	3	-	-	3
Загуба за пренасяне	5	(5)	-	-
Общо	(193)	(10)	(9)	(212)

21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на Дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи.

За определяне на тези задължения Дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2018	2017
	BGN'000	BGN'000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	98	110
Разход за текущ стаж	13	14
Разход за лихви	3	4
Извършени плащания	(13)	(24)
Ефекти от последващи оценки, в т.ч.:	(11)	(6)
<i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>	-	-
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	90	98

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2017 г. са направени следните основни актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 1.4 % (2016 г.: 2.5 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10- годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на Дружеството и е в размер на 3 % годишен ръст за 2018 г. спрямо 2017 г., 3 % годишен ръст за 2019 г. спрямо 2018 г. и по 3% за годините след 2020 г. (2016 г.: за 2017 г. в размер на 3% годишен ръст спрямо 2016 г., 3 % годишен ръст за 2019 г. и от 2018 г. с 3% предходния отчетен период);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2014 г. - 2016 г. (2016 г: 2013 г. - 2015 г.);
- темп на текучество – между 0 и 9 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2016 г.: между 0 и 9 %).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на Дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на Дружеството ги оценява по следния начин:

- за инвестиционния - доколкото това е нефондиран план, Дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална

информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението.; и

- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектът от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръста на заплатите и на лихвения процент върху общата сума на разходите за текущ стаж и лихви и върху настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране е както следва:

Изменение на ръста на заплатите	Увеличение с 1 % BGN '000	Намаление с 1 % BGN '000
Увеличение/(намаление) върху разходите за лихви и текущ стаж за 2018 г.	1	(1)
Увеличение/(намаление) на настоящата стойност на задължението към 31.12.2018 г.	4	(4)

Изменение на лихвения процент	Увеличение с 1 % BGN '000	Намаление с 1 % BGN '000
Увеличение/(намаление) върху разходите за лихви и текущ стаж за 2018 г.	-	-
Увеличение/(намаление) на настоящата стойност на задължението към 31.12.2018 г.	(5)	5

Изменение на процента на текучество	Увеличение с 1 %	Намаление с 1 %
Увеличение/(намаление) върху разходите за лихви и текущ стаж за 2018 г.	(1)	1
Увеличение/(намаление) на настоящата стойност на задължението към 31.12.2018 г.	(5)	5

Средната продължителност на дългосрочното задължение към персонала по плана с дефинирани доходи е 5 години.

22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Включените в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2017 г. задължения по финансов лизинг са по договор за придобиване на транспортно средство. Те са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

<i>Срок</i>	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
До една година	7	7
Над една година	19	25
Общо	26	32

23. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Задължения към доставчици от страната	196	93
	196	93

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали и услуги. Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения е 180 дни.

24. БАНКОВИ ЗАЕМИ

Договорен размер:	500 х.лв.
Дата на отпускане	02.06.2018г.
Лихвен процент	3 месечен Софибор + 3.8%, минимум 3.95%
Падеж:	02.06.2019 г
Обезпечение	залог на дълготрайни материални активи
Цел на кредита:	оборотни средства
Салдо към 31.12.2018 г.	437 х.лв. (31.12.2017 г.: 0 х.лв.)

25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	52	63
<i>текущи задължения</i>	52	39
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	24	24
Задължения по социалното осигуряване	16	20

<u>68</u>	<u>83</u>
-----------	-----------

26. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	<i>31.12.2018</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2017</i> <i>BGN '000</i>
Гаранции за управление	5	11
Данъчни задължения	3	10
Задължения за ДДС	-	-
Други	-	3
	<u>8</u>	<u>28</u>

27. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в Дружеството е организирано на база производство на основни групи продукти.

Сегментни приходи, разходи и резултати:	Медицински изделия		Бласови изделия		Общо	
	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Приход на сегмента	1266	1556	732	885	1998	2547
Себестойност на продажбите	(896)	1342	(486)	(574)	(1382)	(1916)
Брутен марж на продажбите	370	214	246	311	616	613
Други доходи	21	26	4	4	27	30
Разходи по администрирането на производството	(438)	(695)	(198)	(243)	(826)	(938)
Печалба/(загуба) на сегмента преди лихви и данъци	(68)	481	48	68	(210)	(325)
Общи за предприятието оперативни доходи от дейността	-	-	-	-	277	171
Общи за предприятието оперативни разходи от дейността	-	-	-	-	(9)	(54)
Печалба/(загуба) от оперативната дейност	-	-	-	-	58	208
Финансови (разходи), приходи, нетно	-	-	-	-	(44)	(8)
Печалба/(загуба) преди данъци върху печалбата	-	-	-	-	14	184
(Разход)/икономия от данък върху печалбата	-	-	-	-	-	5
Печалба/(загуба) за годината	-	-	-	-	4	179

Активите и пасивите по сегменти включват:

	Медицински изделия		Бласови изделия		Общо	
	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Дълготрайни активи	1 410	1 489	214	246	1 624	1 735
Материални запаси	682	899	296	313	978	1 212
Вземания от свързани предприятия	82	739	-	-	82	739
Търговски вземания	872	296	-	144	872	440
Активи на сегмента	3 046	3 423	510	703	3 556	4 126
Неразпределени активи					2 093	1 486
Общо активи					5 649	5 612
Задължения към персонала	29	32	3	5	32	37
Търговски задължения	11	33	2	65	13	98
Пасиви на сегмента	40	65	5	70	45	135
Неразпределени пасиви					777	454
Общо пасиви					822	589

Медицински изделия

Бласови изделия

Общо

	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Капиталови разходи	350	3	-	8	350	11
Амортизация в т.ч.:					138	133
по сегменти	57	60	24	21	81	81
обща за предприятието					57	52

Приходите от продажби на продукцията на Дружеството според местонахождението на клиентите са както следва:

	2018 BGN'000	2017 BGN'000
България	2111	2540
Европа	-	7
	<u>2111</u>	<u>2547</u>

28. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Структурата на финансовите активи и пасиви на Дружеството към 31 декември е посочена по-долу. Тя включва следните категории финансови инструменти:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Финансови активи		
Финансови активи на разположение и за продажба	15	15
Вземания от свързани предприятия	57	82
Търговски вземания	1647	307
Други вземания	38	14
Парични средства и парични еквиваленти	1772	239
Общо финансови активи	<u>657</u>	<u>1 209</u>
Финансови пасиви		
Заеми от свързани предприятия	957	300
Търговски задължения	196	93
Задължения по лизинг	7	26
Общо финансови пасиви	<u>1160</u>	<u>419</u>

В хода на обичайната си стопанска дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на Дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от управлението на Дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Дружеството не е изложено на валутен риск, защото почти изцяло всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото еврото е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

Останалата част от операциите на Дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута са представени, както следва:

31 декември 2018

	EUR BGN '000	BGN BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	-	15	15
Вземания	-	403	403
Парични средства и парични еквиваленти	2	237	239
Общо финансови активи	2	655	657
Заеми от свързани лица	-	300	300
Търговски задължения	-	93	93
Задължения по лизинг	-	26	26
Общо финансови пасиви	-	419	419

31 декември 2016

	EUR BGN'000	BGN BGN'000	Общо BGN'000
Финансови активи на разположение и за продажба	-	15	15
Вземания	567	453	1 020
Парични средства и парични еквиваленти	1	173	174
Общо финансови активи	568	641	1 209
Заеми от свързани лица	-	1	1
Търговски задължения	-	123	123
Задължения по лизинг	-	32	32
Общо финансови пасиви	-	156	156

Ценови риск

Дружеството е изложено на ценови риск от евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите. За минимизиране на това влияние Дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика.

Същевременно, то не е изложено на ценови риск на ценни книжа, доколкото сделки с този тип активи не е в обхвата на дейността му.

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на Дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Отсрочени плащания (продажби на кредит) се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с Дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия.

Събираемостта на вземанията се контролира директно от изпълнителния директор и главния счетоводител. Отговорността им е оперативно да контролират и регулират вземанията съобразно обективните дадености на пазара и потребностите на Дружеството.

Също така ръководството на Дружеството текущо наблюдава и регулира формиращата се концентрация на вземания по клиенти и контрагенти, а при формиране на такава от свързани лица - тя се управлява и от ръководството на компанията-майка.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. Съществено влияние върху ликвидността на Дружеството може да окаже изменението на курса на долара във връзка с доларовите позиции на украинския пазар и динамиката на пазара, ако се отклони от прогнозните очаквания. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, Дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите пасиви на Дружеството, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на отчета за финансовото състояние. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

<i>31 декември 2018</i>	до 1 м BGN '000	от 1 до 3 м BGN '000	от 3 до 6 м BGN '000	от 6 до 12 м BGN '000	от 1 -до 5 г BGN '000	Общо BGN '000
Заеми от свързани лица	-	-	-	300	-	300
Търговски задължения	93	-	-	-	-	93
Задължения по лизинг	1	1	2	3	21	28
Общо пасиви	94	1	2	303	21	421

<i>31 декември 2017</i>	до 1 м BGN '000	от 1 до 3 м BGN '000	от 3 до 6 м BGN '000	от 6 до 12 м BGN '000	от 1 -до 5 г BGN '000	Общо BGN '000
Заеми от свързани лица	-	-	-	1	-	1
Търговски задължения	123	-	-	-	-	123
Задължения по лизинг	1	1	2	4	29	37
Общо пасиви	124	1	2	5	29	161

Риск на лихвоносните парични потоци

В структурата на активите на Дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на Дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на Дружеството в зависимост от лихвен риск.

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Измерва се ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

<i>31 декември 2018</i>	безлихвени BGN '000	с плаващ лихвен % BGN '000	с фиксиран лихвен % BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	15	-	-	15
Вземания	403	-	-	403
Парични средства и парични еквиваленти	239	-	-	239
Общо финансови активи	657	-	-	657
Заеми от свързани предприятия	-	-	300	300
Търговски задължения	93	-	-	93
Задължения по лизинг	-	-	26	26
Общо финансови пасиви	93	-	326	419

31 декември 2018	Безлихвени	с плаващ	с фиксиран	Общо
	BGN '000	лихвен % BGN '000	лихвен % BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	15	-	-	15
Вземания	1 020	-	-	1 020
Парични средства и парични еквиваленти	2	-	172	174
Общо финансови активи	1 037	-	172	1 209
Заеми от свързани предприятия	-	-	1	1
Търговски задължения	123	-	-	123
Задължения по лизинг	-	-	32	32
Общо финансови пасиви	123	-	33	156

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създаде и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансово състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал. В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала към 31 декември:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Общо дългов капитал, в т.ч:	1415	328
Заеми	1395	300
Лизинг	20	26
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(225)	(239)
Нетен дългов капитал	87	87)
Общо собствен капитал	4825	4827
Общо капитал	3410	4914
Съотношение на задлъжнялост	1.415%	1.77)%

Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден пазар. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, Дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчно обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на Дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

29. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дъщерни дружества за групата

№	Дружество	Страна	Вид на свързаност	Период на свързаност	
1	Софарма Трейдинг АД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
2	Фармалогистика АД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
3	Електронкомерс ЕООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
4	Биофарм Инженеринг АД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
5	Софарма Билдингс АДСИЦ	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
6	Момина крепост АД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
7	Унифарм АД	България	Дъщерно дружество	до 13.09.2018 г. (дата на вливане в	2017 г.

				Софарма АД)	
8	Фито Палаузово АД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
9	Медика АД	България	Дъщерно дружество	-	до 08.08.2017 г. (дата на вливане в Софарма АД)
10	Медика Здраве ЕООД	България	Дъщерно дружество	-	до 22.02.2017 г
11	Софармаси ЕООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
12	Софарма Трейдинг Белград ООД	Сърбия	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
13	Софармаси 2 ЕООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
14	Софармаси 3 ЕООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
15	Софармаси 4 ЕООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
16	Софармаси 5 ЕООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
17	Софармаси 6 ЕООД / Фарма Онлайн ЕООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
18	Софармаси 7 ЕООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	от 15.3.2017 г
19	Софармаси 8 ЕООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	от 27.6.2017 г
20	Софармаси 9 ЕООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	от 11.9.2017 г
21	Софармаси 10 ЕООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	от 11.9.2017 г
22	Софармаси 11 ЕООД** (Фармастор 1 ЕООД)	България	Дъщерно дружество	2018 г.	от 07.12.2017 г
23	Софармаси 12 ЕООД** (Фармастор 2 ЕООД)	България	Дъщерно дружество	2018 г.	от 07.12.2017 г
24	Софармаси 13 ЕООД** (Фармастор 3 ЕООД)	България	Дъщерно дружество	2018 г.	от 07.12.2017 г
25	Софармаси 14 ЕООД** (Фармастор 4 ЕООД)	България	Дъщерно дружество	2018 г.	от 07.12.2017 г
26	Софармаси 15 ЕООД** (Фармастор 5 ЕООД)	България	Дъщерно дружество	2018 г.	от 07.12.2017 г
27	Софармаси 16 ЕООД**	България	Дъщерно дружество	от 15.05.2018 г	-
28	Софармаси 17 ЕООД**	България	Дъщерно дружество	от 15.05.2018 г	-
29	Лековит Д.о.о.	Сърбия	Дъщерно дружество	2018 г.	от 09.08.2017 г
30	Вега Фарма АД	България	Дъщерно	2018 г.	2017 г.

			дружество		
31	Аромания ООД	България	Дъщерно дружество	2018 г.	от 31.07.2017 г
32	Софарма Варшава ООД	Полша	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
33	Софарма Поланд ООД	Полша	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
34	Бриз ООД	Латвия	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
35	UAB TBSPharma	Литва	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
36	ОАО Витамины	Украина	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
37	Софарма Украина ООО	Украина	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
38	Софарма Казахстан ЕООД	Казахстан	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
39	Брититрейд	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
40	Табина СООО	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
41	ЗАО Ингерфарм	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	от 26.04.2017 г
42	Бризфарм СООО	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
43	Алеан ООО	Беларус	Дъщерно дружество	-	до 31.08.2017 г. (дата на вливане в Меджел ОДО)
44	Вестфарм	Беларус	Дъщерно дружество	-	до 01.08.2017 г. (дата на вливане в СалосЛайн)
45	ОДО БелАгроМед	Беларус	Дъщерно дружество	-	до 01.08.2017 г. (дата на вливане в СалосЛайн)
46	ООО Фармацевт плюс	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
47	Фарматея ООО	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
48	Аленфарм-плюс	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
49	Меджел ОДО	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
50	СалосЛайн	Беларус	Дъщерно	2018 г.	2017 г.

			дружество		
51	Мобил Лайн ООО	Беларус	Дъщерно дружество	-	до 04.07.2017 г. (дата на вливане в Меджел ОДО)
52	ГаленаФарм ООО	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	2017 г.
53	Данафарм ООО	Беларус	Дъщерно дружество	-	до 01.12.2017 г. (дата на вливане в ГаленаФарм ООО)
54	Рап Фарма Интернешънъл ООД	Молдова	Дъщерно дружество	2018 г.	от 14.04.2017 г
55	Здоровей ООО	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	от 16.08.2017 г
56	Ивем и К ООО	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	от 16.08.2017 г
57	НПФК Ариенс ООО	Беларус	Дъщерно дружество	2018 г.	от 16.08.2017 г
58	БООО СпецАфармация	Беларус	Дъщерно дружество	от 16.08.2018 г	-
59	ООО Мед-дент	Беларус	Дъщерно дружество	от 16.08.2018 г	-
60	ООО Заботливая аптека	Беларус	Дъщерно дружество	от 03.04.2018 г	-

Асоциирани и съвместни дружества за групата

№	Дружество	Страна	Вид на свързаност	Период на свързаност	
1	ООО Белерофон	Беларус	Съвместно дружество	2018 г.	2017 г.
2	Доверие Обединен Холдинг АД	България	Асоциирано дружество	2018 г.	2017 г.
3	Дъщерни дружества на Доверие Обединен Холдинг АД (посочете в шийт 17)	България	Дружества, контролирани от асоциирано дружество	2018 г.	2017 г.
4	БООО СпецАфармация	Беларус	Съвместно дружество	до 15.08.2018 г.	2017 г.
5	ООО Мед-дент	Беларус	Съвместно	до	2017 г.

			дружество	15.08.2018 г.	
6	ЗАО Интерфарм	Беларус	Съвместно дружество	-	до 25.04.2017 г.
7	Виватон плюс ООО	Беларус	Съвместно дружество	-	до 17.05.2017 г.
8	НПФК Ариенс ООО	Беларус	Съвместно дружество	-	до 15.08.2017 г.
9	Ивем и К ООО	Беларус	Съвместно дружество	-	до 15.08.2017 г.
10	Здоровей ООО	Беларус	Асоциирано дружество	-	до 15.08.2017 г.
11	...				

Доставки от свързани лица:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Доставки на услуги от:		
ДОХ Група	7	9
	<u>7</u>	<u>9</u>

Продажби на свързани лица

Продажби на готова продукция , стоки, ДА и услуги за:

Софарма Трейдинг АД	171	193
Софарма АД	85	105
ДОХ Група	7	-
ООО Софарма Украйна	-	-
Медика АД	-	-
	<u>263</u>	<u>298</u>

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Вземания на свързани лица

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2018 BGN '000
ООО Софарма Украйна	-	-
Софарма Трейдинг АД	57	55
Софарма АД	-	7
Медика АД	-	-
	<u>57</u>	<u>62</u>

Вземанията са текущи в лева и евро и са свързани с продажба на продукция.

Задължения към свързани лица

Дружеството ползва краткосрочен заем от Софарма АД при следните условия:

Договорен размер:	1000 х. лв.
Дата на отпускане:	02.09.2011 г.
Дата на анекс:	18.12.2017 г.

Лихвен процент:	3,5 %	
Падеж:	31.12.2018 г.	
Обезпечение:	Запис на заповед	
Цел на кредита:	Оборотни средства	
Салдо към 31.12.2017 г:	957 х. лв.	(31.12.2017 г.: 300 х. лв.)

Възнаграждения на ключовия управленски персонал

Съставът на ключовия управленски персонал е представен в Приложение № 1.1.

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват заплати и други краткосрочни доходи в размер на 53 х. лв. към 31.12.2018 г. (31.12.2017 г.: 54 х. лв.).

30. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Към 31.12.2018 г. Дружеството няма условни задължения или ангажменти (2017 г.: няма).

31. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Съгласно Закона за счетоводството, дружеството следва да оповести начислените за годината суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори на предприятието, поотделно за: независим финансов одит, данъчни консултации и други услуги, несвързани с одита. Независим одитор на „Момина Крепост“ АД, назначен с Решение от 14.06.2018 г. на Общото събрание на акционерите е „Бейкър Тили Клиту и партньори“ ООД. Възнаграждението за независим одит на годишния финансов отчет е 13 хил. лв. Регистрираният одитор не е предоставял други услуги на дружеството.

32. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Няма съществени събития настъпили след датата на отчетния период, изискващи корекция или оповестяване в настоящия финансов отчет.